

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙල් මාකාණක කළුවිත ත්‍රිගණකකීම්
Department of Education - Western Province

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙල් මාකාණක කළුවිත ත්‍රිගණකකීම්
Department of Education - Western Province

වර්ෂ අවසාන ඇශැයීම

ආණදූත් මතිප්පිලු

- 2019

Year End Evaluation

ග්‍රේනීය
තරම්
Grade } 08

විෂයය
පාඨම්
Subject } බුද්ධ ධර්මය

පත්‍රය
විණාත්තාන්
Paper } I , II

කාලය
කාලය
Time } පැය 02කි.

නම :

විභාග අංකය :

I කොටස

සැලකිය යුතුයි :

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපුයන්න.
- අංක 01 සිට 20 දක්වා දී ඇති ප්‍රශ්නවලට වඩාත් ම සුදුසු නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ඒ යටින් ඉරක් අදින්න.

(1) "හිර හා මත්තප්ප" ධර්මයෙහි භැඳීන්වෙන්නේ,

1. අධිපති ධර්ම නමිනි.	2. අත්තුපනායික ධර්ම නමිනි.
3. අපරිහානි ධර්ම නමිනි.	4. ලෝක පාලක ධර්ම නමිනි.

(2) සිර දළදා වහන්සේ ලක්දීව වැඩිම කරවන ලද්දේ,

1. සංසම්ත්තා තෙරණිය විසිනි.	2. මිහිදු මහ රහතන් වහන්සේ විසිනි.
3. දත්ත කුමරු හා හේමමාලා කුමරිය විසිනි.	4. අරිටි කුමාරයා විසිනි.

(3) බෝසතාණන් වහන්සේ උතුම් බුදු බව පතා පාරමිතා සම්පූර්ණ කළ අයුරු ජාතක කතා තුළින් විස්තර වෙයි. ඒ අනුව උම්ම්ගේ ජාතකයෙන් ප්‍රකට වන්නේ,

1. දාන පාරමිතාවයි.	2. සිල පාරමිතාවයි.
3. ප්‍රයා පාරමිතාවයි.	4. උපේක්ඩා පාරමිතාවයි.

(4) ආගමික සහළේවනය බුදු දහමේ උසස් ගුණයක් ලෙස අයය කර ඇත. ඒ අනුව ඔබ කළ යුත්තේ,

1. සියලු ආගම් ඇදිමියි.	2. අනා ආගම් හෙළා නොදැකිමයි.
3. අනා ආගම් හෙළා දැකිමයි.	4. කිසිදු ආගමක් නොඇදිමියි.

(5) යහපත් අවවාද පිළිගැනීම උතුම් ගුණාගයකි. එසේ අවවාද පිළිගෙන කටයුතු කර උතුම් රහත්හාවය ලැබූ හිමිනමක් වූයේ,

1. රේවත හිමියන් ය.	2. සම්මුක්ෂුරුනී හිමියන් ය.
3. අංගුලිමාල හිමියන් ය.	4. ප්‍රශ්න හිමියන් ය.

(6) උපසම්පත්නා හික්ෂුන් වහන්සේලාට වැසි කාලයේ වස් සමාදන් වී වැඩ සිටීමට විනය නීතියක් පැනවීමෙන් බුදු සිරිතෙකි ප්‍රකට වන ආවාරුද්‍රී ගුණාගය කුමක්ද?

1. මහජන මතයට ගරු කිරීමයි.	2. ආගන්තුක සත්කාරයයි.
3. අල්පේච්චිතාවයි.	4. අල්ප ගබ්දතාවයි.

- (7) අන් සියලුල පසකළා ධර්මය තම සිතට තාගා ගැනීමට සුදුසු වන හෙයින්,
 1. අකාලික නම් වේ. 2. ටිපනයික නම් වේ.
 3. සන්දේරියික නම් වේ. 4. ඒහිපසයික නම් වේ.
- (8) "යෙ ධම්මා ගේතුප්පහවා - තේසං ගේතු තප්පාගතො ආහ...." යන ගායාවෙන් කම ගුරුවරයාත්, ගුරුවරයාගේ දාමන් හඳුන්වා දුන්නේ,
 1. අස්සක් හිමියන් විසින් කෝලිතට ය. 2. සංරය පිරිවැලියා විසින් උපතිස්සට ය.
 3. අස්සක් හිමියන් විසින් සංරය පිරිවැලියාට ය. 4. අස්සක් හිමියන් විසින් උපතිස්සට ය.
- (9) බෙඟද්ධියාගේ හස්ප්සාර ගුන්ථය වන්නේ,
 1. ධම්ම පදාය ය. 2. පිරුවානා පොන් වහන්සේ ය.
 3. පන්සිය පනස් ජාතක පොන් වහන්සේ ය. 4. මහා වංශය ය.
- (10) හික්ෂණී ගාසනයට ඇතුළත් වූ පලමු කාන්තාව වූයේ,
 1. යසෝදරා දේවියයි. 2. ප්‍රජාපති ගෝතම් දේවියයි.
 3. බෙමා දේවියයි. 4. අනුලා දේවියයි.
- (11) ආපුක්බය, කම්මක්බය, උහයක්බය, උපවිශේෂක යනුවෙන් බුදු දහමේ පෙන්වා දෙන්නේ,
 1. අකුසල් විපාක දෙන කුම සතරකි. 2. කුසල් විපාක දෙන කුම සතරකි.
 3. මරණය සිදු වන කුම සතරකි. 4. පුද්ගලයාට මූහුණ දීමට සිදුවන දුක් සතරකි.
- (12) කරන කළට පව් මිහිරය මිසේ
 විදින කළට දුක් දුඩ්වෙයි ගිනි සේ ... ආදී වූ පදා ඇතුළත් ගුන්ථය වන්නේ,
 1. සුහාමිතයයි. 2. ලෝකෝපකාරයයි.
 3. බුදුගුණ අලංකාරයයි. 4. ලෝච්චා සාගරාවයි.
- (13) අලුත් සහල් මංගලය, අලුත් අව්‍රුදු මංගලය, ඇසළ මංගලය, කාර්තික මංගලය යනුවෙන් හැඳින්වෙන සතර මහා මංගලය නම් වූ ප්‍රධාන සුජාවන් වාර්ෂිකව සිදු කරනු ලබන්නේ,
 1. ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේට ය. 2. ශ්‍රී දළඹ වහන්සේට ය.
 3. ශ්‍රී පාදක්පානයට ය. 4. ශ්‍රී කතරගම දේවාලයට ය.
- (14) හික්ෂන් වහන්සේලාගේ ප්‍රසාද ජනක පැවැත්ම උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ඉතා උසස් ආවාර ධර්ම පද්ධතිය හඳුන්වනු ලබන්නේ!
 1. සේවියා ධර්ම නමිනි. 2. බෝධිපාක්මික ධර්ම නමිනි.
 3. බොත්කිංග ධර්ම නමිනි. 4. ඉන්දිය ධර්ම නමිනි.
- (15) ඇස, කන ආදී ඉන්දියයන් රුප, ගබද ආදී අරමුණු මගින් පින්වීමට ඇති ආයාව නම්,
 1. කාම තෘණ්ඩාවයි. 2. හව තෘණ්ඩාවයි.
 3. විහව තෘණ්ඩාවයි. 4. ත්‍රිවිධ තෘණ්ඩාවයි.

- (16) සිතින් සිදු වන අකුසල කරමයකි.
1. ප්‍රාණඝාතය.
 2. අදහ්තාදානය.
 3. ව්‍යාපාදය.
 4. කාමම්ප්‍රාවාරය..
- (17) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රයෝගවට ලක් වූ, විෂ්ට රජවරුන් අනුගමනය කළ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය නම්,
1. දසරාජ ධර්ම වේ.
 2. දස සක්වීතිවත් වේ.
 3. සතර සංග්‍රහ වස්තු වේ.
 4. සප්ත අපරිභානි ධර්ම වේ.
- (18) ශිහියාගේ නිත්‍ය සිලය වන්නේ,
1. පන්සිල් ය.
 2. අටසිල් ය.
 3. තව්‍ය උපෝසථ සිල් ය.
 4. ශිහි දසිල් ය.
- (19) මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපෝස්ථා යනු,
1. සතර බුහ්ම විහරණ ය.
 2. සතර සංග්‍රහ වස්තුන් ය.
 3. සතර සංවර සිලය ය.
 4. සතර සංදිධාද ය.
- (20) ඕවාද සිප්ප දානෙන්න - සික්බාපේනි මමං ගරු
යනාදී ගාර්යාවෙන් වන්දනා කරනු ලබන්නේ,
1. දෙම්විඩියන්ට ය.
 2. වැඩිහිටියන්ට ය.
 3. හික්ෂුන් වහන්සේලාට ය.
 4. ගුරුවරුන්ට ය.

(ලක්ණු $2 \times 20 = 40$)

II කොටස

- පළමු ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලක්ණු 20 ක් ද දතිතුන් ප්‍රශ්න සඳහා ලක්ණු 10 බැඩින් ද හිමි වෙයි.

- (01) ඔබ පන්ති කාමරයේ දී කුන්වන වාර ඇගයිමට අදාළව පැවැත් වූ "දම් සහා මණ්ඩපය" ඇසුරු කර ගනිමින් පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (i) ඔබ ඉහත ත්‍රියාකාරකම සඳහා උපයෝගි කරගත් පෙළ පොනෙහි සඳහන් පාඨමේ නම කුමක් ද?
 - (ii) එහිදී සාකච්ඡා කළ දහම් කරුණු දෙකක් ලියන්න.
 - (iii) දම් සහා මණ්ඩපයකට සහභාගී විමෙදි ඔබ විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආචාර ධර්ම දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - (iv) ගාසන ඉතිහාසයේ සඳහන් වන ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ මුලිකත්වය දරු රහතන් වහන්සේ සහ අනුග්‍රහය දක්වූ රජතුමා නම් කරන්න.
 - (v) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වූයේ කොහිදී ද?
 - (vi) සංගායනාව පැවැත්වීම හේතු වූ ආයතනකම හේතුව කුමක් ද?
 - (vii) සංගායනාව පවත්වනු ලැබූයේ බුද්ධ පරිනිරවාණයෙන් කොපමණ කළකට පසුව ද?
 - (viii) සංගායනාව පැවැත්වීමේදී ධර්මය හා විනය ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබාදීමේ වගකීම හිමි වූ රහතන් වහන්සේලා දෙනම් නම් කරන්න.
 - (ix) ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ධර්මය නිකාය පහකට බෙදන ලදී. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.
 - (x) ධර්ම සංගායනාව ආදර්ශයට ගෙන මිට ඇති වන යම් සමාජ ගැටුප්‍රවක් විසඳා ගැනීමට අනුගමනය කළ ගැකි ස්ථා මාර්ග දෙකක් ලියන්න.

(ලක්ණු $2 \times 10 = 20$)

- (02) අසිමින වූ බුදු ගුණ කල්පයක් පුරා සංශෝධනයා කළ ද අවසන් කළ තොගැකිය.
 (i) නව අරහාදී බුදු ගුණ අතුරින් දෙකක් ලියන්න. (C. 2)
 (ii) නෙත සැනැසිල්ල බුදු හිමි රුව දැකීමය..... මෙම පදනයේ ඉතිරි පද තුන සම්පූර්ණ කරන්න. (C. 3)
 (iii) බුදු ගුණ හාටනාව පුහුණු කිරීමෙන් ඔබට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන පහක් පෙන්වා දෙන්න. (C. 5)
- (03) "ඡ්‍රේවිතය සුවද්ධික් වන්නේ හොඳ මිතුරින් ඇසුරු කිරීමෙනි"
 (i) සඳහා තමස්කාරය පිළිබඳව බොඳේ ගැනැනීම ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද? (C. 2)
 (ii) හිත මිතුරින් ඇසුරු කිරීමේදී අප අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙක් 5ක් සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙහි දැක්වෙයි. ඉන් තුනක් ලියන්න. (C. 3)
 (iii) කලුෂණ මිතුරින් ඇසුරු කිරීමෙන් ඔබට ලැබෙන ප්‍රයෝගන 5 ක් පෙන්වා දෙන්න. (C. 5)
- (04) "දුක හැදින තුළුණින් ගත කරමු"
 (i) වතුරාරය සත්‍යය පිළිබඳව ඉගැන්වෙන බොඳේ සූත්‍ර දේශනාවක් තම කරන්න. (C. 2)
 (ii) පුරාණාචාරයවරු උගෙන්වා ඇති පරිදි දුක්ඛ ආර්ය සත්‍ය පිළිබඳ ආකාර තුන මොනවා ද? (C. 3)
 (iii) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයෙන් පෙන්වා දෙන අට වැදුරුම් දුක් අතුරින් පහක් ලියන්න. (C. 5)
- (05) ඡ්‍රේවිතය සාර්ථක කර ගැනීම උදෙසා බලපාන කරුණු 38 ක් මහා මංගල සූත්‍රයෙන් අපට උගෙන්වා ඇත.
 (i) බුද්ධරජාණන් වහන්සේගෙන් මංගල කරුණු පිළිබඳව විමසා සිටියේ කවරෝ විසින් ද? (C. 2)
 (ii) එදා දඩිව වැකියන් මංගල ලෙස පිළිගත් කරුණු තුන මොනවාද? (C. 3)
 (iii) ලමා කාලය සාර්ථක කර ගැනීම උදෙසා වඩාන් අදාළ වන මංගල කරුණු පහක් පෙන්වා දෙන්න. (C. 5)
- (06) සහර රස් කරගත් අපමණ කුසල් බලයෙන් අගසව් පදවි ලැඩි මහරගතන් වහන්සේලා දෙනාමගේ වරිතයෙන් අපට මනා පුර්වාදර්ශයෙන් සපයයි.
 (i) අගු ග්‍රාවක තනතුරුවලට අමතරව සැරියුත්, මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේලා බුදු සපුනෙහි ලැඩි අග තනතුරු දෙක තම කරන්න. (C. 2)
 (ii) මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේගේ අසිමිත බලය උපයෝගී කරගනීමින් සම්බුද්ධ ගාසනය වෙනුවෙන් ඉටු කළ පරමාදර්ශී කාර්යයන් තුනක් ලියන්න. (C. 3)
 (iii) අගසව් මහ රහතන් වහන්සේලා දෙනාමගේ වරිතයෙන් ඔබට ලබාගත හැකි ආදර්ය පහක් පෙන්වා දෙන්න. (C. 5)
- (07) ලෙඛකික ඡ්‍රේවිතය සැපවත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය බොහෝ උපදෙස් බොඳේ සූත්‍ර දේශනාවන් මගින් අපට උගෙන්වා ඇත.
 (i) අනා සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි ගිහියන් විසින් උපදාවා ගත යුතු සැප භතර මොනවා ද? (C. 2)
 (ii) බුදු දහමින් අනුමත ධාර්මික රැකියාවන් 3 ක් ලියන්න. (C. 3)
 (iii) තොකළ යුතු වෙළඳාම් ලෙස බුදු දහමේ හඳුන්වා දෙන වෙළඳාම් පහ මොනවා ද? (C. 5)